

Gebiedsvisie
en
Verordening geurhinder
en veehouderij

Gemeente Landgraaf
2018

Opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

Contactpersoon: de heer R. Förster

Uitgevoerd door: WINDMILL
Milieu I Management I Advies
Postbus 5
6267 ZG Cadier en Keer
Tel. 043 407 09 71
Fax. 043 407 09 72

Contactpersoon: drs. O.A.M. Beckers

Datum: 19 oktober 2018

Rapportnummer: WND 304-01

Gebiedsvisie ten behoeve van de verordening
geurhinder en veehouderij voor de gemeente
Landgraaf op grond van de Wet geurhinder en
veehouderij

Inhoudsopgave

Definities en afkortingen	5
1 Inleiding.....	6
2 Aanleiding en beoogd resultaat.....	7
2.1 Aanleiding	7
2.2 Beoogd resultaat.....	7
3 Uitgangspunten en randvoorwaarden.....	8
3.1 Gemeentelijk geurbeleid: verordening en gebiedsvisie	8
3.2 Randvoorwaarden Wgv	8
3.3 Bandbreedte geurverordening.....	9
3.4 Quicksan	10
4 Gewenste ruimtelijke inrichting.....	12
5 Agrarische bedrijven	13
5.1 Inleiding.....	13
5.2 Uitkomsten inventarisatie agrarische bedrijven	13
5.3 Mogelijkheden tot aanpassen van de normstelling	13
5.4 Effect aanpassen normstelling.....	14
5.5 Samenvatting beleidsvisie	14
6 Overige randvoorwaarden.....	15
6.1 Randvoorwaarden Wgv	15
6.1.1 Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging	15
6.1.2 De noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu	15
6.2 Hinderbeleving bij de geurgevoelige objecten.....	15
7 Conclusies.....	17
7.1 Conclusies	17
7.2 Inhoud geurverordening.....	17
8 Procedure en afstemming	18
8.1 Procedure	18
8.2 Afstemming met buurgemeenten	18
Bijlagen	
I Verordening geurhinder en veehouderij Landgraaf 2018	
II Begrenzing bebouwde kom	
III Inventarisatietabel bedrijven	
IV Verslag inspraak	

Definities en afkortingen

Wgv	Wet geurhinder en veehouderij.
Rgv	Regeling geurhinder en veehouderij.
VA-dieren	vaste afstand dieren Voor deze dieren is géén geuremissiefactor opgenomen in de Rgv. Voor deze dieren dient een minimale afstand ('vaste afstand') tussen veehouderij en 'geurgevoelig object' te worden aangehouden. Het gaat hier om de afstand tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van het geurgevoelige object. Voorbeelden van VA-dieren zijn melkrundvee, zoogkoeien, paarden en konijnen (pelsdieren worden hier niet onder inbegrepen).
VA-bedrijf	Bedrijf waar vaste afstand dieren (VA-dieren) worden gehouden.
OU-dieren	odour unit dieren Voor deze dieren is een geuremissiefactor opgenomen in de Rgv. Met behulp van deze geuremissiefactor kan de geurbelasting op een 'geurgevoelig object' worden berekend en worden getoetst aan de geurnorm zoals opgenomen in artikel 3 van de Wgv. Voorbeelden van OU-dieren zijn varkens, kippen, vleeskalveren en –stieren, geiten en schapen.
OU-bedrijf	Bedrijf waar Odour unit dieren (OU-dieren) worden gehouden.
GGO	geurgevoelig object gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt, waarbij onder «gebouw, bestemd voor menselijk wonen of menselijk verblijf» wordt verstaan: gebouw dat op grond van het bestemmingsplan, een inpassingsplan, de beheersverordening, of indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning bedoeld in artikel 1.1, eerste lid van laatstgenoemde wet mag worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf.
Geuremissiefactor	Bij ministeriële regeling vastgestelde geuremissie per dier, behorende bij een daartoe aangewezen diercategorie en huisvestingssysteem.
Geurbelasting	geurconcentratie uitgedrukt in aantallen Europese odour units in een volume-eenheid lucht (ou_E/m^3 : odour units per kubieke meter lucht).
Dier(en)verblijf	Al dan niet overdekte ruimte waarbinnen dieren worden gehouden.
Geurhinder	Gevolgen voor het milieu door de emissie van geur.
Veehouderij	Inrichting die tot een krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aangewezen categorie behoort en is bestemd voor het fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren.

1 Inleiding

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Deze wet vormt een deel van het toetsingskader bij aanvragen om een omgevingsvergunning milieu van veehouderijen. De veehouderijen moeten voldoen aan individuele wettelijke normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object (ggo). De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om binnen bepaalde grenzen af te wijken van de standaard geurnormen zoals gesteld in deze wet. De afwijkende normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd en worden onderbouwd vanuit de gewenste ruimtelijke inrichting van een gebied (een gebiedsvisie). Daarbij moet een relatie worden gelegd met de aanwezige geur in het gebied. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het zogenaamde gebiedsgerichte beleid op basis van de Wet geurhinder en veehouderij.

In opdracht van de gemeente Landgraaf heeft Windmill een inventarisatie van de agrarische bedrijven binnen de gemeente uitgevoerd. Op basis van deze inventarisatie en de daaropvolgende analyse is de onderliggende gebiedsvisie opgesteld. Aansluitend op de gebiedsvisie is een geurverordening opgesteld waarmee inhoud wordt gegeven aan een nieuw gemeentelijk geurbeleid.

2 Aanleiding en beoogd resultaat

2.1 Aanleiding

De Limburgse landbouw kent een aantrekkelijke verscheidenheid. Belangrijke pijlers zijn de glastuinbouw, de intensieve veehouderij en grondgebonden veeteelt, akkerbouw, fruit- en boomteelt. In Noord- en Midden-Limburg vindt vooral voedselproductie voor de wereldmarkt plaats door de glastuinbouw, intensieve veehouderij en akkerbouw. In Zuid-Limburg is met name sprake van grondgebonden veeteelt, akkerbouw en fruitteelt. De landbouw vervult daarbij tevens een rol als landschapsbeheerder rondom de aanwezige natuurwaarden.

De gemeente Landgraaf heeft in februari 2008 al een geurverordening vastgesteld voor het gemeentelijk grondgebied ten zuiden van de N299. Aan de zuidzijde van de N299 heeft de verordening de afgelopen jaren meer ontwikkelingsruimte geboden. Na 10 jaar wordt de actualiteit van de verordening beoordeeld op basis van de huidige actuele situatie. Daarbij richt deze gebiedsvisie zich niet alleen op het grondgebied ten zuiden van de N299 maar op het gehele grondgebied van de gemeente Landgraaf.

De gemeente Landgraaf heeft een centraal stedelijk deel dat omzoomd is met een buitengebied voorzien van solitaire- en lintbebouwing. Het buitengebied is overwegend in agrarisch gebruik, waarbij gemengde bedrijven het grootste contingent vormen. De ligging van agrarische bedrijven in of nabij woongebieden kan beperkend zijn voor de ontwikkelmogelijkheden van de agrarische bedrijven enerzijds en de uitbreiding van omliggende woonfuncties anderzijds.

Binnen de gemeente Landgraaf zijn 28 veehouderijen aanwezig. Het merendeel van de veehouderijen in de gemeente Landgraaf bestaat uit veehouderijen met vaste afstand dieren (VA-dieren).

De druk op de invulling van de beschikbare ruimte van het gemeentelijk grondgebied is groot. Verschillende functies maken aanspraak op de ruimtelijke invulling. Het Zuid-Limburgs landschap verkrijgt haar aantrekkingskracht door een verwevenheid van natuurwaarden, agrarische activiteiten in cultuurlandschap en toerisme. De typering van het Zuid-Limburgse landschap met daarbij de kenmerkende verspreide agrarische activiteiten levert echter knelpunten op; de van oudsher aanwezige agrarische bebouwingen worden nu feitelijk belemmerd door de in het verleden toegestane woningbouw in later theoretisch bepaalde geurcirkels. Daarmee biedt de huidige geurwetgeving geen maatwerk voor de specifieke situatie in het kleinschalige Zuid-Limburgse landschap.

2.2 Beoogd resultaat

Doelstelling is om binnen de gehele gemeente te komen tot een uniforme regelgeving voor veehouderijen met VA-dieren. Deze uniforme regelgeving wordt verwezenlijkt door het opstellen van één gebiedsvisie die van toepassing is op de gehele gemeente. Op deze wijze worden eenduidige regels vastgesteld voor de ontwikkeling van veehouderijen binnen de gemeente en de ontwikkeling van omliggende woningbouw.

3 Uitgangspunten en randvoorwaarden

De gebiedsvisie moet een zorgvuldige onderbouwing bieden voor een geurverordening. Daartoe zijn een aantal uitgangspunten gesteld door de wetgever. In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven waarbinnen de gebiedsvisie is opgesteld.

3.1 Gemeentelijk geurbeleid: verordening en gebiedsvisie

De gemeenteraad is bevoegd om bij gemeentelijke verordening andere normen of afstanden te stellen, in plaats van de wettelijke normen en afstanden uit de Wgv. In verschillende documenten van de rijksoverheid wordt uiteengezet, dat ter ontwikkeling of verbetering van de vitaliteit van het landelijk gebied een integrale aanpak van doelstellingen nodig is. Afstemming tussen geurregelgeving (die direct gekoppeld is aan woningbouw en bedrijfsuitbreiding) en gewenste ontwikkelingen in het ruimtelijke beleid is dan vanzelfsprekend. Door die afstemming ontstaat onder meer ruimte voor duurzame, vitale landbouw, vergroting van toeristisch-recreatieve mogelijkheden, hergebruik van agrarische bebouwing en nieuwbouw in het landelijke gebied. Aan de basis van een geurverordening ligt dan ook een gemeentelijke visie op de gewenste ontwikkeling van een gebied. De gemeenteraad bepaalt de nieuwe maximaal toegestane normen en/of afstanden, en daarmee de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen én de geurhinder die ter plaatse van geurgevoelige objecten wordt verwacht. De nieuwe waarden en/of afstanden treden dan in de plaats van de wettelijke normstelling.

Het aanscherpen of verruimen van individuele normen heeft gevolgen voor de geurcontouren van de veehouderijen en daarmee tevens voor de omgevingskwaliteit binnen de gemeente. In een gebiedsvisie wordt gezocht om, mogelijk met behulp van een eigen normstelling, een goede balans te vinden tussen agrarische ontwikkelingen, belangen van burgers in de kernen en het buitengebied en de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen.

3.2 Randvoorwaarden Wgv

In artikel 8 van de Wgv zijn de criteria opgenomen waarmee rekening moet worden gehouden. Dit zijn:

- a. de huidige en de te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen in het gebied, én
- b. het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging, én
- c. de noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu.

Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met één van de volgende criteria:

- d. de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied, óf
- e. de afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder.

Artikel 9 Wgv voegt daar aan toe dat overleg met een naburige gemeente moet plaatsvinden, als het effect vanwege het vaststellen van die andere waarde of andere afstand doorwerkt naar het grondgebied van die naburige gemeente.

In deze gebiedsvisie wordt op deze eisen uit de Wgv ingegaan met uitzondering van de genoemde 'afwijking relatie geurbelasting en geurhinder'. Het criterium is opgenomen omdat het mogelijk is dat in de toekomst onderzoeksresultaten beschikbaar komen, waaruit blijkt dat de relatie tussen geurbelasting en geurhinder voor één of meerdere

diercategorieën statistisch significant anders is dan de relatie waar ten tijde van de totstandkoming van de Wgv van werd uitgegaan. Dit criterium is niet bedoeld om een afwijkende hindergevoeligheid in een specifiek gebied vast te stellen, bijvoorbeeld omdat veehouderijen daar slechts beperkt hinder zouden veroorzaken of dat de bewoners extra gevoelig zouden zijn voor geur. Een eenmalig onderzoek voor een specifieke situatie in een specifiek gebied kan niet leiden tot het toepassen van een afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder. Een dergelijk onderzoek moet in ieder geval betrekking hebben op de algemeen geldende relatie tussen geurbelasting en geurhinder in Nederland.

3.3 Bandbreedte geurverordening

In de Wgv wordt onderscheid gemaakt in twee soorten dieren:

- dieren waarvoor een geuremissiefactor (uitgedrukt in odour units per seconde) is opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Met behulp van deze geuremissiefactor kan de geurbelasting op een 'geurgevoelig object' (ggo) worden berekend en worden getoetst aan de geurnorm zoals opgenomen in artikel 3 van de Wgv. Deze dieren noemen we verder **odour unit dieren, afgekort als OU-dieren**.
- dieren waarvoor géén geuremissiefactor is bepaald. Voor deze dieren geldt een minimaal te respecteren afstand ('vaste afstand') tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van een 'geurgevoelig object'. Deze dieren noemen we verder **vaste afstand dieren, afgekort als VA-dieren**.

Bij de beoordeling van vergunningaanvragen en meldingen van individuele veehouderijen dient bepaald te worden of de normen voor geurbelasting niet overschreden worden. Gemeenten kunnen op grond van de Wgv binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten.

OU-dieren

De gemeente Landgraaf ligt in een niet-concentratiegebied zoals bedoeld in de Meststoffenwet. Wettelijk geldt voor de gemeente Landgraaf een norm van 8 ou_E/m³ 98 percentiel buiten de bebouwde kom en een norm van 2 ou_E/m³ 98 percentiel voor een ggo binnen de bebouwde kom. De grenzen voor het afwijken van de waarde voor de geurbelasting zijn opgenomen in artikel 6, eerste lid van de Wgv. Omdat de gemeente Landgraaf is gelegen in een niet-concentratiegebied zijn de minimale en maximale waarden als volgt:

Tabel 1: Bandbreedte geurverordening OU-dieren

niet concentratiegebied	(ou _E /m ³)		
	min.	wettelijke norm	max.
binnen bebouwde kom	0,1	2	8
buiten bebouwde kom	2,0	8	20

Voor genoemde normstelling en bijbehorende bandbreedte zijn uitsluitend van toepassing op reguliere geurgevoelige objecten.

In afwijking van tabel 1 mag onbeperkt afgeweken worden van de wettelijke norm voor de volgende objecten:

- voormalige agrarische bedrijfswoningen (bedrijfswoningen die liggen of lagen binnen een agrarisch bouwblok) en die al vóór 19 maart 2000 geen onderdeel meer uitmaakten van een andere veehouderij;
- afgesplitste geurgevoelige objecten van de eigen veehouderij, waarbij de afwijking geldt voor het beschermingsniveau welke vanaf de voormalige eigen veehouderij gerespecteerd dient te worden.

In afwijking van de reguliere normen voor de geurbelasting (uitgedrukt in ou_E/m³), gelden voor de OU-dieren ten opzichte van ruimte-voor-ruimte woningen en overige agrarische bedrijfswoningen vaste afstanden. De te respecteren afstanden ten opzichte van deze objecten bedragen 100 meter in de bebouwde kom en 50 meter in het buitengebied. Van deze vaste afstanden mag niet worden afgeweken.

Ten opzichte van de voormalige agrarische bedrijfswoningen (of geurgevoelige objecten) die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij geldt eveneens een te respecteren vaste afstand van 100 meter in de bebouwde kom en 50 meter in het buitengebied. Van deze afstand mag echter onbeperkt worden afgeweken. De eventueel gewijzigde afstanden voor deze geurgevoelige objecten dienen apart in de verordening opgenomen te worden.

VA-dieren

In artikel 4 van de Wgv zijn de wettelijke afstanden vermeld van bedrijven waar vaste afstand dieren worden gehouden. De afstand tussen het emissiepunt van de stal en de buitenzijde van het ggo moet minimaal:

- 100 meter bedragen indien het ggo in de bebouwde kom is gelegen;
- 50 meter bedragen indien het ggo buiten de bebouwde kom is gelegen.

De Wgv biedt de mogelijkheid om bovengenoemde afstanden te wijzigen (artikel 6, derde lid van de Wgv). De minimale vereiste afstanden kunnen dus zowel verkleind worden als vergroot (zie tabel 2).

Tabel 2: Bandbreedte geurverordening VA-dieren

niet concentratiegebied	Vaste afstanden		
	<i>min.</i>	<i>wettelijke afstand</i>	<i>max.</i>
binnen bebouwde kom	50	100	onbeperkt
buiten bebouwde kom	25	50	onbeperkt

Uitzonderingen op voorgaande tabel zijn de ruimte-voor-ruimte woningen waarvoor geen afwijking van de wettelijke afstanden mogelijk is. Voor voormalige agrarische bedrijfswoningen daarentegen mag onbeperkt worden afgeweken van de wettelijke normen. De eventueel gewijzigde afstanden voor deze geurgevoelige objecten dienen apart in de verordening opgenomen te worden.

Benedengrens OU- en VA-dieren

De minimale vereiste afstand tussen de gevel van een diervverblijf (ongeacht of hier OU- of VA-dieren zitten) en de gevel van een ggo betreft respectievelijk 50 meter en 25 meter ten opzichte van een ggo gelegen binnen respectievelijk buiten de bebouwde kom. Deze benedengrens mag niet worden overschreden en hiervan mag niet worden afgeweken met toepassing van een geurverordening.

3.4 Quickscan

Regulier volgt de beslissing tot het opstellen van een gebiedsvisie binnen een gemeente uit een zogenaamde 'quickscan'. In een quickscan wordt met behulp van een rekenprogramma (bijvoorbeeld V-Stacks gebied) de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderijen berekend waarbij de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast worden mogelijke geurknelpunten die gewenste ruimtelijke ontwikkelingen kunnen frustreren inzichtelijk met behulp van een quickscan.

Binnen de gemeente Landgraaf zijn echter met name (relatief) kleinschalige veehouderijen gelegen. Hierbij worden voornamelijk dieren gehouden waarvoor vaste afstanden gelden. Dit zijn categorieën zoals melkrundvee en paarden waarvoor in de Rgv géén omrekeningsfactoren zijn vastgesteld. Bij deze veehouderijen is het niet mogelijk om de geurbelasting te berekenen en op basis hiervan vast te stellen welke hinder ondervonden zal worden. Voor het analyseren van de knelpunten rond VA-bedrijven kan dan ook géén gebruik worden gemaakt van een rekenprogramma.

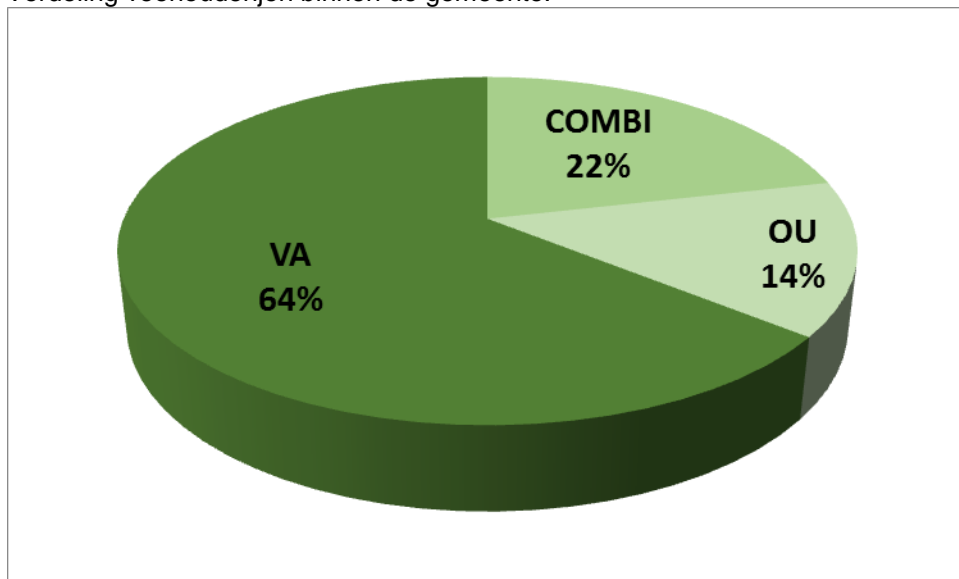
Aangezien het merendeel van de bedrijven binnen de gemeente Landgraaf VA-bedrijven betreffen, is het uitvoeren van een quickscan dan ook niet zinvol geacht. De aanleiding voor het opstellen van een gebiedsvisie vindt zijn oorsprong dan ook in de knelpuntsituaties die zijn geconstateerd bij onder andere vergunning- en

meldingprocedures en de gewenste ruimtelijke inrichting van het grondgebied van de gemeente Landgraaf.

In plaats van een quickscan is een inventarisatie uitgevoerd waarin het volledige landbouwbestand binnen de gemeente Landgraaf is betrokken. Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de aanwezige veehouderijen binnen de gemeente. In totaal zijn 28 veehouderijen in de gemeente aanwezig die de beschikking hebben over een milieuvergunning¹ dan wel een melding Activiteitenbesluit.

Deze gebiedsvisie heeft alleen betrekking op agrarische bedrijven waar alleen dan wel naast een akkerbouw tak ook landbouwhuisdieren worden gehouden. In totaal beschikken 28 bedrijven over een vergunning of melding voor het houden van landbouwhuisdieren. Hieronder wordt de verdeling van de vergunde diersoorten weergegeven. Uit het overzicht blijkt dat 86% van de veehouderijen uitsluitend VA-dieren heeft, dan wel een combinatie van VA-dieren met OU dieren.

Verdeling veehouderijen binnen de gemeente.

¹ Met ingang van 1 oktober 2010 zijn milieuvergunningen van rechtswege overgegaan in een omgevingsvergunning voor het aspect milieu.

4 Gewenste ruimtelijke inrichting

Momenteel vinden veel veranderingen plaats in het buitengebied. Dit komt zowel door de veranderingen in de agrarische sector zelf, als ook door de veranderende opvattingen over de betekenis van het buitengebied voor de samenleving. Daarbij valt te denken aan de minder vanzelfsprekend wordende bedrijfsopvolging, de moeilijkheid om een rendabel bedrijf te voeren en de claims die van diverse zijden op het buitengebied worden gelegd.

De sector staat onder druk door ontwikkelingen op de wereldmarkt en strikte wet- en regelgeving. De veranderende omstandigheden maken het noodzakelijk de agrarische sector opnieuw een goede plek te geven.

Het (agro)toerisme binnen de gemeente wordt gestimuleerd door te sturen op veehouderijen gelieerd aan toerisme, recreatie en sport. Met name paardenhouderijen zijn sterk in ontwikkeling. Deze ontwikkelingen worden door de gemeente al gestimuleerd middels het Ontwikkelingskader Buitengebied 2014. De toekomst voor de agrarische bedrijven binnen de gemeente Landgraaf ligt dan ook in het combineren van de agrarische sector enerzijds en anderzijds met het vervullen van andere functies, zoals: recreatie, educatie, zorg, en dienstbaarheid. Deze gebiedsvisie en de bijbehorende verordening ondersteunt de toekomstige ontwikkeling van de veehouderijen op het niveau van de Wgv en draagt op die manier bij aan de doelstellingen van het Ontwikkelingskader Buitengebied 2014.

De gewenste ruimtelijk inrichting van de gemeente noopt tot het voeren van een gemeentelijk beleid waarin voorwaarden worden geschapen die bijdragen aan de continuïteit en ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven en daarmee een vitaal platteland met ruimte voor toerisme, sport en recreatie.

Ten slotte wordt het van belang geacht om het speelveld gelijk te trekken. Vanaf 2007 gelden immers, op grond van de vigerende geurverordening, al afwijkende afstanden voor het grondgebied van Landgraaf ten zuiden van de N299. Het is van belang dat op het gehele grondgebied van Landgraaf straks één geurverordening van toepassing is, met gelijklopende regels en normen/afstanden voor alle veehouderijen.

5 Agrarische bedrijven

5.1 Inleiding

Naar aanleiding van de in hoofdstuk 4 omschreven gewenste ruimtelijke inrichting is ten behoeve van het opstellen van de voorliggende gebiedsvisie een inventarisatie van de agrarische bedrijven binnen de gemeente Landgraaf uitgevoerd.

Onderstaand wordt een overzicht gepresenteerd van de aanwezige veehouderijen en de te maken beleidskeuze.

5.2 Uitkomsten inventarisatie agrarische bedrijven

Binnen de gemeente zijn 28 bedrijven aanwezig die landbouwhuisdieren mogen houden. De 28 bedrijven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

- 1) 4 bedrijven waar uitsluitend OU-dieren worden gehouden;
(o.a. kippen en vleesstieren)
- 2) 18 bedrijven waar uitsluitend VA-dieren worden gehouden:
(hoofdzakelijk melkrundveehouderijen en paardenhouderijen)
- 3) 6 bedrijven waarbij zowel OU-dieren als VA-dieren worden gehouden.
(combinatie bedrijven, bijvoorbeeld een melkrundveehouderij met enkele stuks vleesstieren)

Uit voorgaande blijkt dat het merendeel van de veehouderijen binnen de gemeente Landgraaf bedrijven betreffen met uitsluitend of in hoofdzak vaste afstand dieren (totaal 24, hetgeen overeen komt met 86%).

Deze gebiedsvisie richt zich met name op het bieden van ontwikkelingsruimte aan veehouderijen met VA-dieren. Een groot deel van de veehouderijen met VA-dieren wordt nu belemmerd in hun groei doordat van oudsher oude boerenwoningen nabij het bedrijf zijn gelegen waar nu geen bedrijfsvoerder meer woont. Voor deze groep bedrijven waar in de huidige situatie een verdere ontwikkeling niet mogelijk is, wordt gezocht naar kansen om een eventuele verdere ontwikkeling van deze bedrijven weer mogelijk te maken.

5.3 Mogelijkheden tot aanpassen van de normstelling

Om de veehouderijen met VA-dieren ruimte te geven om hun activiteiten te ontplooiën en de levensvatbaarheid van de niet-intensieve veehouderijen te vergroten, zijn de volgende mogelijkheden voorhanden om de wettelijke normstelling voor de VA-dieren aan te passen:

- eerste maatwerk:** De te respecteren afstand in het buitengebied gehalveerd van 50 meter tot 25 meter (gemeten vanaf de buitenzijde van het geurgevoelige object tot het dichtstbijzijnde emissiepunt);
- tweede maatwerk:** aanvullend wordt tevens de te respecteren afstand in de bebouwde kom gehalveerd van 100 meter tot 50 meter (gemeten vanaf de buitenzijde van het geurgevoelige object tot het dichtstbijzijnde emissiepunt).

5.4 Effect aanpassen normstelling

Het verkleinen van de te respecteren afstanden tussen de veehouderijen en de geurgevoelige objecten (kleinere geurcirkel) heeft de volgende effecten:

- 1) De veehouderij krijgt meer uitbreidingsmogelijkheden (mits deze voldoet aan de minimumnormen uit de Wgv) waardoor wordt bijgedragen aan de continuïteit van agrarische bedrijven;
- 2) Bij een verkleining van de te respecteren afstanden, zal het aantal geuroverbelaste woningen binnen de gemeente Landgraaf afnemen. Voor de vrijkomende woningen en overige objecten is op basis van de nieuwe geurafstanden géén belemmering meer aanwezig voor eventuele uitbreidingen, functiewijziging of het ontplooiën van een nevenactiviteit welke (mogelijk) als geurgevoelig aangemerkt kunnen worden. Zo wordt bijvoorbeeld meer ruimte geschept voor het ontplooiën van bijvoorbeeld vakantieappartementen in het buitengebied als nevenactiviteit bij de agrarische activiteiten (agro-toerisme);
- 3) Een logisch gevolg van de verkleining van de te respecteren afstanden is tevens de vermindering van het geurbelaste oppervlak van de gemeente Landgraaf. Met name aan de randen van grotere en kleinere woonkernen kan dit tot gevolg hebben dat een locatie waar met de huidige afstanden géén nieuwbouw of functiewijziging mogelijk was, nu wél gebouwd kan worden. Zodoende worden meer mogelijkheden geboden voor de inbreidingslocaties in de kommen van de voornamelijk kleine kernen, hoewel hier vanuit de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg wel terughoudend mee moet worden omgegaan.

Binnen de gemeente zijn 16 bedrijven aanwezig die niet aan de standaard wettelijke afstandsnormen voldoen en daarmee geen ruimte voor uitbreiding hebben. Nadat de geurverordening conform dit voorstel is vastgesteld zal voor 8 bedrijven deze belemmering zijn opgeheven. Daarmee vervalt de belemmering voor 50% van de veehouderijen die in de bestaande situatie niet aan de standaard wettelijke normstelling kunnen voldoen. Zie bijlage III bij deze gebiedsvisie en geurverordening.

5.5 Samenvatting beleidsvisie

Op basis van de uitgevoerde inventarisatie en aansluitend op het bestaande beleid, is besloten in een gemeentelijke verordening de te respecteren afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld (VA-dieren), tot een geurgevoelig object te verlagen tot:

- Binnen de bebouwde kom: 50 meter (was 100 meter)
- Buiten de bebouwde kom: 25 meter (was 50 meter)

Met voornoemde aanpassing van de wettelijke normstelling uit de Wgv wordt de meeste vrijheid geboden om de ruimtelijke visie van de gemeente Landgraaf te realiseren.

6 Overige randvoorwaarden

6.1 Randvoorwaarden Wgv

6.1.1 *Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging*

Met het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt bedoeld dat afwenteling van de verontreiniging op een ander milieucompartiment moet worden voorkomen. Hierbij moet een hoog niveau van bescherming voor het milieu in zijn geheel worden bevorderd. Daarom moet bij het opstellen van een verordening niet alleen met de geursituatie maar ook met de andere milieucompartimenten rekening worden gehouden.

Ten aanzien hiervan wordt overwogen dat:

- een gemeentelijke norm niet leidt tot een concentratie aan veehouderijen in de nabijheid van voor stikstof kwetsbare gebieden;
- een gemeentelijke norm een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging door het toepassen van de best beschikbare technieken niet in de weg staat.

Kortom, de aangepaste te respecteren vaste afstanden zullen niet leiden tot verplaatsing van de verontreiniging naar een ander milieucompartiment, waardoor de bestrijding van andere verontreinigingen en dus een 'duurzame ontwikkeling' (overweging 9 van de IPPC richtlijn) zou worden gefrustreerd.

6.1.2 *De noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu*

De gemeentelijke afweging resulteert in nieuw te respecteren afstanden, die generiek zijn voor het gemeentelijk grondgebied en afgestemd zijn op de aanwezige samenstelling van het gemeentelijk veehouderijbestand. Deze afweging leidt ertoe dat de nieuwe afstanden, die de in de wet vastgelegde boven- en ondergrenzen niet overschrijden, de mogelijkheid van toepassing van artikel 2 tweede lid Wgv tot het weigeren van de vergunning en het toepassen van de beste beschikbare technieken, waarborgen dat voor het milieu in zijn geheel ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming wordt bereikt, in vergelijking met de situatie waarin alle bedrijven individueel zouden worden beoordeeld.

6.2 Hinderbeleving bij de geurgevoelige objecten

Geurhinder is in grote mate subjectief bepaald en afhankelijk van individuele omstandigheden. De gevoeligheid voor geur verschilt voor ieder mens en wordt onder andere bepaald door de beleving van de eigen gezondheid en van de privacy. Daarnaast spelen externe omstandigheden een rol, zoals de duur van de blootstelling en de aard van de omgeving. Ten aanzien van de hinderbeleving ten opzichte van de zogenaamde VA-dieren wordt landelijk een geaccepteerde afstand van 100 en 50 meter gehanteerd in respectievelijk binnen en buiten de bebouwde kom. Hierbij is een gemiddelde hinderbeleving van de personen in stedelijke gebieden en landelijke gebieden gehanteerd. De te respecteren afstanden zijn hierbij niet afhankelijk van het aantal dieren dat binnen de inrichting aanwezig is.

De gemeente Landgraaf vormt een aaneengesloten kern omgeven met een landelijk gebied verweven met bebouwde uitlopers van wonen en agrarische activiteiten. Hierdoor is sprake van een sterke verwevenheid van agrarische- en woonfuncties. Dit typische karakter van de gemeente resulteert in een hinderbeleving die vergelijkbaar is met een hinderbeleving zoals deze buiten de bebouwde kom wordt ervaren.

Gelet op deze hinderbeleving resulteren de wettelijk vastgestelde afstandnormen dan ook in een strengere bescherming van de geurgevoelige objecten dan noodzakelijk wordt geacht voor de bescherming van de kwaliteit van de leef- en woonomgeving van de inwoners van de gemeente Landgraaf. Hierdoor wordt de veehouder onevenredig beperkt in de bedrijfsvoering.

Daarnaast worden ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van de veehouderij nodeloos gefrustreerd aangezien de omgekeerde werking van de Wgv geen nieuwe woningen toe laat binnen de vastgestelde geurcirkel.

Ten aanzien van de hinderbeleving wordt aanvullend overwogen dat indien een woning op korte afstand van een reeds bestaande veehouderij wordt gerealiseerd of een woning richting een bestaande veehouderij wordt aangebouwd, de (toekomstige) bewoners van deze woning bekend zijn met de aanwezigheid van de betreffende veehouderij. Hiermee accepteren zij dan ook de heersende leef- en woonomgeving in de directe nabijheid van deze veehouderij.

Gelet op het voorgaande wordt geconcludeerd dat indien gebruik wordt gemaakt van de afwijkingsmogelijkheid die de wet biedt voor het verkleinen van de te respecteren vaste afstanden, géén inbreuk wordt gemaakt op de kwaliteit van de leef- en woonomgeving van de inwoners van de gemeente Landgraaf.

7 Conclusies

7.1 Conclusies

Bij de inventarisatie van het aanbod aan veehouderijen binnen de gemeente is gebleken dat de bedrijven met uitsluitend of in hoofdzaak VA-dieren bepalend zijn voor de agrarische bedrijvigheid binnen de gemeente. Om de levensvatbaarheid van de veehouderijen te behouden, wordt nagestreefd deze bedrijven meer ruimte te geven om zich te ontwikkelen. Anderzijds wordt nagestreefd de mogelijkheden ten aanzien van de inbreiding en het benutten van vrijkomende agrarische bebouwing te optimaliseren.

Met doorvoering van de hier beschreven aangepaste normstelling wordt het volgende resultaat bereikt:

- 86% van de veehouderijen (dit zijn de veehouderijen met uitsluitend of in hoofdzaak VA-dieren) krijgen meer ruimte op basis van de voorliggende geurverordening;
- 50% van de veehouderijen die in de huidige situatie 'op slot zit', kunnen weer groeien;
- het aantal ten aanzien van geur overbelaste woningen neemt af. Deze woningen krijgen weer de mogelijkheid tot het aanbouwen van geurgevoelige ruimtes aan het woonhuis;
- een afname van het geur belaste oppervlak rondom veehouderijen waardoor weer meer ontwikkelingsmogelijkheden gecreëerd worden.

7.2 Inhoud geurverordening

Op basis van de conclusies uit de gebiedsvisie is besloten de te respecteren afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld (VA-dieren), tot een geurgevoelig object te verlagen tot:

- Binnen de bebouwde kom: 50 meter (was 100 meter)
- Buiten de bebouwde kom: 25 meter (was 50 meter)

Een uitzondering op voorgaande afwijking geldt voor de ruimte-voor-ruimte woningen; voor deze woningen mag niet worden afgeweken van de wettelijke te respecteren afstanden.

Het gemeentelijk geurbeleid van de gemeente Landgraaf wordt vastgelegd in een geurverordening. Deze gebiedsvisie dient als onderbouwing. De twee documenten zijn daarom onlosmakelijk met elkaar verbonden. De geurverordening is weergegeven in bijlage I van deze gebiedsvisie en geurverordening.

8 Procedure en afstemming

8.1 Procedure

De gebiedsvisie en de geurverordening zijn door het college van burgemeester en wethouders geaccordeerd in de vergadering d.d. 14 augustus 2018.

Om ingezetenen en belanghebbenden de mogelijkheid te bieden om kennis te nemen van de gebiedsvisie en de geurverordening en indien gewenst hierop een inspraakreactie in te dienen, zijn de stukken ingevolge de Inspraakverordening Landgraaf 2010 conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht met ingang van 23 augustus 2018 gedurende zes weken (tot en met 3 oktober 2018) ter inzage gelegd. Gedurende deze periode konden belanghebbenden een inspraakreactie tegen de gebiedsvisie en geurverordening indienen. In deze periode is één inspraakreactie ontvangen. Van de gegeven mogelijkheid tot inspraak is een eindverslag opgemaakt, met daarin een overzicht van de gevolgde procedure, een weergave van de inspraakreacties die mondeling dan wel schriftelijk naar voren zijn gebracht en een schriftelijke, met redenen omklede reactie op de ingebrachte inspraakreacties. Het eindverslag inspraak is opgenomen in bijlage IV van deze gebiedsvisie en geurverordening.

De gemeenteraad van Landgraaf heeft de gebiedsvisie en de geurverordening vervolgens, met medeweging van het eindverslag inspraak, vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 20 december 2018. Tegen het besluit tot vaststelling staat ingevolge artikel 8:3 Awb geen beroep open.

8.2 Afstemming met buurgemeenten

De gemeentelijke beslissing om voor een bepaald gebied een andere norm te hanteren, kan effecten hebben op de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen in nabij gelegen gemeenten. Artikel 9 van de Wgv luidt dan ook: *“Wanneer voor een gebied als bedoeld in artikel 6 een andere waarde of andere afstand dan genoemd in de artikelen 3 of 4 wordt vastgesteld, en het effect vanwege het vaststellen van die andere waarde of andere afstand doorwerkt naar het grondgebied van een naburige gemeente, kan de gemeenteraad daartoe slechts overgaan na overleg met die naburige gemeente”*.

Het verkleinen van de te respecteren vaste afstanden veroorzaakt geen negatief effect dat doorwerkt naar het grondgebied van een naburige gemeente. Om deze redenen is het niet noodzakelijk gebleken de nabijgelegen gemeenten te betrekken bij de totstandkoming van onderhavige gebiedsvisie. De buurgemeenten worden uiteraard wel in kennisgesteld van de verordening.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

Drs. O.A.M. Beckers

I. BIJLAGE

Verordening geurhinder en veehouderij Landgraaf 2018

Verordening geurhinder en veehouderij Landgraaf 2018

De raad van de gemeente Landgraaf,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 13 november 2018;

gelet op artikel 6, 8 en 9 van de Wet geurhinder en veehouderij;

gelet op de resultaten van de inspraakprocedure;

Besluit

vast te stellen de volgende verordening houdende regels met betrekking tot beslissingen inzake vergunningen krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor veehouderijen, voor zover het betreft geurhinder vanwege de tot die veehouderij behorende dierenverblijven:

Verordening geurhinder en veehouderij Landgraaf 2018

Artikel 1: begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

<i>bebouwde kom:</i>	de aaneengesloten bebouwing van de gemeente Landgraaf zoals opgenomen in bijlage II van de gebiedsvisie.
<i>geurgevoelig object:</i>	object zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet geurhinder en veehouderij.
<i>geuremissiefactor:</i>	bij ministeriële regeling vastgestelde geuremissie per dier, behorende bij een daartoe aangewezen diercategorie en huisvestingssysteem.
<i>veehouderij:</i>	inrichting die tot een krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aangewezen categorie behoort en is bestemd voor het fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren.
<i>Wet:</i>	de Wet geurhinder en veehouderij.

Artikel 2: aanwijzing gebieden

1. Als gebied als bedoeld in artikel 6 lid 2 en 3, van de Wet wordt aangewezen het gehele grondgebied van de gemeente Landgraaf.
2. Als bebouwde kom als bedoeld in artikel 4 en 6 lid 2 en 3 van de Wet wordt aangewezen het gebied als opgenomen in de bijlage II "Begrenzing bebouwde kom".

Artikel 3: afwijkende waarden voor vaste afstandsdieren

1. Op grond van artikel 6 lid 3 van de Wet en in afwijking van artikel 4, eerste lid van de Wet, bedraagt de afstand tussen een “veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld” (VA-dieren), en een binnen de gemeente Landgraaf gelegen geurgevoelig object:
 - a. binnen de bebouwde kom als bedoeld in artikel 2, lid 2 ten minste 50 meter;
 - b. buiten de bebouwde kom als bedoeld in artikel 2, lid 2 ten minste 25 meter.
2. De afstand dient overeenkomstig het bepaalde in artikel 4 van de Regeling geurhinder en veehouderij te worden gemeten.

Artikel 4: intrekking oude verordening

De “Verordening ex art. 6, derde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) voor een deel van de gemeente Landgraaf”, versie december 2007, zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 14 februari 2008, wordt ingetrokken op het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

Artikel 5: inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.

Artikel 6: citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als de “*Verordening geurhinder en veehouderij Landgraaf 2018*”.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Landgraaf in de openbare vergadering van 20 december 2018.

De griffier

De voorzitter

II. BIJLAGE

Begrenzing bebouwde kom

III.BIJLAGE

Inventarisatietabel bedrijven

NR	Straat Nr Plaats			SOORT BEDRIJF		
				OU dieren	VA dieren	combi
1	Boomweg	4	Landgraaf		x	
2	Broekhuizenstraat	53B	Landgraaf	x		
3	Broekhuizenstraat	78	Landgraaf			x
4	Europaweg Noord	ong.	Landgraaf	x		
5	Europaweg Noord	8	Landgraaf			x
6	Grensstraat	92	Landgraaf		x	
7	Grensstraat	100	Landgraaf		x	
8	Groenstergracht	10	Landgraaf			x
9	Groenstraat	126	Landgraaf		x	
10	Haanweg	12	Landgraaf		x	
11	Haanweg	13	Landgraaf		x	
12	Haanweg	15	Landgraaf	x		
13	Haanweg	17	Ubach over Worms			x
14	Heihof	1	landgraaf		x	
15	Heihofweg	12	Landgraaf		x	
16	Hoverveldweg	5-7	Ubach over Worms			x
17	Kloosterstraat	53	Landgraaf		x	
18	Kloosterstraat	56	Landgraaf			x
19	Kloosterstraat	60	Ubach over Worms		x	
20	Leemkampsweg	ong	Landgraaf		x	
21	Overste Hofweg	12	Landgraaf		x	
22	Reeweg	66	Landgraaf		x	
23	Rimburgerweg	162	Landgraaf		x	
24	Rimburgerweg	176	Landgraaf		x	
25	Rimburgerweg	210	Landgraaf		x	
26	Scherpenseeler Veeweg	2	Landgraaf		x	
27	Tunnelweg	1	Landgraaf		x	
28	Vossenweg	ong	Landgraaf	x		

Legenda:

	alleen OU dieren	4
	voldoet aan standaard afstand Wgv	8
	gaan voldoen bij halvering afstanden	6
	gaan voldoen bij halvering afstanden én afbakening kom	2
	voldoet niet na aanpassen afstanden	8

IV. BIJLAGE

Verslag inspraak